

Kitabu cha Ayubu

Kikao cha 28: Theolojia ya Mateso na Kitabu cha Ayubu

Na John Walton

Huyu ni John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 28, Mateso na Kitabu cha Ayubu.

Utangulizi [00:22-1:03]

Sasa tunaweza kuelekeza mawazo yetu kwa theolojia ya mateso katika kitabu cha Ayubu. Hata tunapofanya hivyo, kumbuka kwamba tumeona kwamba kitabu hicho hakijakusudiwa kutusaidia kujua majibu ya kuteseka na wala hakikusudiwa kutupatia kielelezo cha jinsi kuteseka kunapaswa kuonekana, na jinsi tunavyopaswa kuitikia. Inakusudia tu kutusaidia kumfikiria Mungu ifaavyo tunapoteseka. Lakini bado, tunaweza kueleza mambo machache muhimu ya teolojia ya mateso katika kitabu cha Ayubu.

Viwango na Aina za Mateso [1:03-2:19]

Tunapozungumza juu ya mateso, bila shaka, tunaweza kuwa tunazungumza juu ya viwango tofauti tofauti. Tunaweza kuzungumza juu ya mateso ya kimwili na maumivu ya kudumu au ya kudhoofisha au jeraha. Tunaweza kuzungumza juu ya mateso ya kisaikolojia: huzuni, aibu, wasiwasi, matusi au mahusiano yaliyovunjika. Tunaweza kuzungumza kuhusu mateso ya kimazingira, kuishi na ugonjwa wa kula, VVU au ugonjwa wa neva. Tunaweza hata kuzungumza juu ya kuteseka kwa watu wengine tunapowatunza wazee au wagonjwa mahututi, wanaoteseka kwa sababu walio karibu nasi wanateseka. Hatimaye, tunaweza kufikiria mateso ya kimfumo tunapowafikiria wale ambao wanatishiwa na tawala kandamizi, waathiriwa wa biashara haramu ya binadamu, njaa, na magonjwa. Tunaona basi kwamba mateso yapo kwa viwango vingi, vingi tofauti katika uzoefu wetu na katika ulimwengu wetu. Mateso yanaweza kutuvunja, na ni tabia ya ulimwengu uliovunjika tunamoishi.

Maswali Mateso Huzusha [2:19-4:32]

Kwa hiyo, theolojia yoyote ya mateso inauliza jinsi tunavyofikiri juu ya Mungu kuhusiana na mateso. Hivyo ndivyo theolojia ya mateso inapaswa kufanya. Kwa hiyo, tunaweza kufikiria masuala kama vile: kwa nini Mungu ameumba ulimwengu ambamo mateso hayo yanaweza kuwepo ? Kwa nini anaruhusu iendelee? Kwa nini hii inanitokea? Je, Mungu anajaribu kunifundisha jambo fulani? Je, nilifanya kitu kibaya? Hayo ni baadhi ya masuala tunayohitaji kuyashughulikia. Kimsingi, Mungu ambaye ni mwema na mwenye uwezo wote na mwenye sifa ya haki na huruma anawezaje kuruhusu, achilia mbali kuumba, ulimwengu ambamo mateso yameenea sana?

Sasa, bila shaka, wakosoaji wana njia zao za kuliangalia hilo. Wanasema tunatoa visingizio tu kwa Mungu asiyefaa, kwamba ama hakuna Mungu au kwamba Mungu kama huyo ambaye angeruhusu mambo kama hayo hastahili ibada yetu.

Tukifuatilia majaribio ya kumtetea Mungu, tungelazimika kufanya kazi kwa kudhania kwamba anapaswa kupatana na vigezo fulani vya nje, ambavyo hafanyi hivyo, na kwamba tunaweza kuketi kwenye benchi ya hakimu ili kuamua ikiwa alifaulu kutimiza matazamo yetu. Hatuombi Mungu atoe hesabu kwa ajili yake mwenyewe wala kwa nini maisha yetu, au ulimwengu, uko jinsi ulivyo. Hakuna theolojia ya mateso ambayo hutoka kwa hiyo. Hatimaye tunataka kujua ni nini kitabu cha Ayubu kinaweza kutusaidia kujifunza kuhusu jinsi ya kufikiria juu ya Mungu katika mwanga wa mateso, yawe ya kibinafsi au ya ulimwengu wote. Kwa hivyo, hebu tuangalie hilo kuhusiana na mitazamo mitano.

Mitazamo mitano juu ya mateso:

1) Mateso ni ya Ulimwengu kwa Wanadamu Wote [4:32-5:07]

Nambari ya kwanza, mateso ni sehemu ya wanadamu wote. Ikiwa huteseka sasa, uwezekano ni kwamba utakuwa hatimaye. Mateso ni sehemu ya wanadamu wote. Na kwa maana hiyo, si kuchagua na kuchagua mtu mmoja ateseke hapa na mtu mmoja ateseke huko. Ni kile ambacho sisi sote tunapitia kwa ushirika na kibinafsi, zingine zaidi, zingine zisizo dhahiri.

2) Mateso ni Dharura ya Uumbaji Katika Mchakato [5:07-7:54]

Nambari ya pili, mateso ni dharura ya uumbaji katika mchakato. Bado hatuishi katika ulimwengu wa utaratibu kamili, na hatutaishi hadi uumbaji mpya. Mateso basi ni mojawapo ya dharura zinazotarajiwa kwa sababu utaratibu bado haujapatikana kikamilifu. Wote wasio na utaratibu na machafuko wanawajibika kwa mateso. Ubunifu wa Mungu ulikuwa kutuumba tukiwa na mfumo wa neva unaoonya kuhusu madhara yanayoweza kutokea kupitia yale tunayopata kama maumivu. Hivyo ndivyo Mungu alivyotuumba. Mfumo wetu wa neva ukishindwa, tuna matatizo makubwa. Mungu alituumba na hisia, na kupitia hisia zetu, tunaweza kupata hisia za kuumizwa.

Hatungeweza kumia ikiwa hatukuweza kuhisi chochote, ama kimwili au kihisia. Je, tulifikiri ni jambo jema kwamba Mungu alituumba tukiwa na mfumo wa neva na hisia? Kwa kuwa tuna uwezo wa kupenda, tunaweza kukabiliwa na uchungu kwa sababu upendo mara nyingi husababisha maumivu katika maisha haya. Katika ulimwengu huu, na aina hizi za miili, mateso hayaepukiki. Tunapaswa kujenga hili katika matarajio yetu. Kawaida haiwezi kufafanuliwa kama maisha yasiyo na mateso. Hiyo si kawaida. Kawaida inabidi ifafanuliwe upya kutokana na hali halisi ya uumbaji katika mchakato. Ikiwa tunatarajia mateso, haitaonekana kuwa ya ajabu tunapoyapata. Hilo halifanyi kuteseka kuwa rahisi kustahimili, lakini kunaweza kuathiri mtazamo wetu kuyahusu. Hatujatengwa kwa mateso. Kama jamii ya wanadamu, ndivyo tunavyopitia.

3) Mateso Hayahusiani na Dhambi [7:54-11:26]

Tatu, mateso hayapaswi kuunganishwa kihalisi na dhambi. Kuteseka kunaweza, wakati fulani, kuwa matokeo ya machafuko. Mtu anatenda dhambi, na mtu mwingine anateseka kwa ajili yake, lakini inaweza pia kuwa na uzoefu kama matokeo ya uumbaji usio kamili usio na utaratibu. Baadhi ya mateso bila shaka ni matokeo ya asili ya dhambi. Bila shaka. Mungu anaweza kutumia mateso kama adhabu kwa ajili ya dhambi, lakini hatuwezi kamwe kudhani kwamba mateso yetu au ya mtu mwingine yeyote ni adhabu ya Mungu. Ni sauti tu za kinabii katika Maandiko ambazo zingeweza kutambua ni nini ilikuwa

adhabu ya Mungu na nini haikuwa. Hatuna sauti kama hizo za kinabii. Tunaweza kuamini kwamba tutavuna kile tunachopanda Wagalatia 6:7 , lakini hilo halituruhusu kupata ulinganifu wa mtu-mmoja kati ya tabia na hali. Kuteseka kunaweza, hata hivyo, kutuongoza kutathmini maisha yetu, ili kuamua ikiwa tuko kwenye njia sahihi. Kutumaini hekima ya Mungu ndilo shauri lenye nguvu zaidi ambalo Biblia inatoa. Lazima inatosha.

Tumaini huepuka kuuliza, Kwa nini Mungu alifanya jambo kama hilo? Au kwa nini aliruhusu hilo litokee? Inatupeleka katika eneo ambalo hakuna zana za urambazaji zinazopatikana ili kutupa fani. Mungu hasimamii kila hali wala hazuii kila kitu kinachotokea katika maisha yako au yangu. Hata hivyo itakuwa ni makosa katika mwelekeo kinyume kufikiri kwamba alikuwa mbali na disengeged.

Ninashangaa hata kutumia maneno kama "ruhusu" na "kibali." Sidhani tunapaswa kuzitumia kwa njia ya kupendekeza lawama kwa Mungu. Ni baadhi ya maneno pekee tunayopata kwamba tunaweza kumwondoa kwa namna fulani, lakini hiyo ni lugha yetu, na haitoshi kutoa hesabu kwa kueleza Mungu.

John Polkinghorne ametoa kauli kwamba "mateso na uovu wa ulimwengu hautokani na udhaifu, uangalizi au unyonge kwa upande wa Mungu, bali ni gharama isiyoepukika ya uumbaji unaoruhusiwa kuwa mwingine badala ya Mungu." "Gharama isiyoepukika ya uumbaji iliyoruhusiwa kuwa tofauti na Mungu."

4) Mateso kama Fursa ya Kuimarisha Imani [11:26-14:18]

Nambari ya nne, katika teolojia ya mateso, mitazamo ambayo tunaweza kuchukua. Tunaweza kutambua kwamba nyakati fulani mateso yanaweza kutoa fursa ya kuimarisha imani yetu. Kiasi chochote cha mateso ambayo yeyote kati yetu amepitia maishani mwetu, mateso hayo yamechangia kutufanya tuwe jinsi tulivyo, kwa mema au mabaya. Ningekuelekeza kwenye Warumi 5:3.

Hatuwezi kuhitimisha kwa msingi wa mafundisho ya Biblia kwamba Mungu anataka kila mtu awe na afya njema na furaha. Kwa hivyo, tunahitaji tu kuuliza kwa imani ili hali yetu

isuluhishwe. Mungu anaweza asichague kufanya hivyo. Tunaweza kuomba kwa ajili ya uponyaji kwa ajili yetu wenyewe na kwa ajili ya wengine. Tunapaswa kuwa na imani kwamba Mungu anaweza kuponya akipenda, lakini hatuko katika nafasi ya kumwomba. Mungu anapozungumza juu ya kuwaleta watu wake Israeli kupitia maji, tunapaswa kuelewa kwamba hiyo ni tofauti na kuwasaidia kuepuka maji yenye misukosuko. Atawaona katika nyakati za taabu. Labda ni muhimu zaidi kwetu kuomba kwamba Mungu atutie nguvu kuvumilia mateso na kuwa waaminifu kwake wakati wote wa jaribu au shida badala ya kuiondoa.

Ni muhimu tusijibu kwa kukatishwa tamaa katika Mungu. Mungu hapungukiwi wala kuteseka katika utimizo wa makusudi yake. Ikiwa inaonekana kwetu kwamba hajakutana na matarajio yetu, tatizo haliko ndani yake. Tunapaswa kuangalia upya matarajio yetu. Ni muhimu kwetu kujaribu kumheshimu Mungu wakati maisha ni ya chini kabisa. Tunapaswa kujitahidi kumwamini hata wakati matumaini yanapoisha. Hivyo ndivyo Mungu anavyotarajia kutoka kwetu. Tuko katika ulimwengu unaokabiliwa na mateso, na jinsi tunavyoitikia kunamaanisha kila kitu.

5) Kushiriki katika Mateso ya Kristo [14:18-15:01]

Hatimaye, mtazamo wa tano ni kwamba tunapoteseka, tunashiriki katika mateso ya Kristo. Kristo alikuwa akionyesha njia tofauti ambayo ingelea ushindi kupitia kushindwa, ambayo msalaba unashuhudia kwa nguvu. Hatupaswi daima kutarajia ukombozi kutoka kwa maadui. Ningekuelekeza kwenye Wafilipi 3:10. Kwa hiyo, tunaweza kujaribu kustahimili mateso yetu tunapowazia kwamba tunashiriki katika mateso ya Kristo.

Hitimisho [15:01-15:49]

Hakuna lolote kati ya hayo linalodokeza kwamba tunapaswa kutarajia kuteseka kuondolewe maishani mwetu. Ni hali ya ulimwengu wetu na shida yetu ya kibinadamu. Hatupaswi kuangalia kumlaumu Mungu. Tunapaswa kuangalia badala yake ni

madhumuni gani yanaweza kutumika kupitia mateso yetu tunapomshuhudia katika maisha yetu. Hivyo, kuna kidogo ya theolojia ya kitabu.

Sasa tunataka kuelekeza mawazo yetu katika kufupisha ujumbe wa Kitabu cha Ayubu, na hiyo itakuwa katika sehemu inayofuata.

Huyu ni John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 28, Mateso na Kitabu cha Ayubu. [15:49]